

Energimarknadsinspektionens verksamhetsplan 2022

Energimarknadsinspektionen (Ei) är en myndighet med uppdrag att arbeta för väl fungerande energimarknader.

Det övergripande syftet med vårt arbete är att Sverige ska ha väl fungerande distribution och handel av el, fjärrvärme och naturgas. Vi ska också ta tillvara kundernas intressen och stärka deras ställning på marknaderna.

Konkret innebär det att vi har tillsyn över att företagen följer regelverken. Vi har också ansvar för att utveckla spelreglerna och informera kunderna om vad som gäller. Vi reglerar villkoren för de monopolföretag som driver elnät och naturgasnät och har tillsyn över företagen på de konkurrensutsatta energimarknaderna.

Energimarknaderna behöver spelregler – vi ser till att de följs.

Innehåll

1	Uppdrag, vision och mål	4
1.1	Ei:s målkedja	5
1.2	Ei:s vision	5
1.3	Ei:s effekt- och resultatmål.....	6
1.4	Fyra verksamhetsgrenar.....	6
2	Utmaningar	8
3	Tillsyn och prövning	12
3.1	Mål för området tillsyn och prövning	13
4	Tillstånd	14
4.1	Mål för området tillstånd	14
5	Regelutveckling	16
5.1	Mål för området regelutveckling	16
6	Kundinformation	18
6.1	Mål för område kundinformation.....	18
7	Intern verksamhetsstyrning	20
7.1	Tillitsbaserad styrning och ledarskap	20
7.2	Agila projekt med tillitsbaserat ledarskap och medskapande medarbetarskap.....	21
7.3	Attraktiv arbetsgivare	21
7.4	Mål för intern verksamhetsstyrning	22

1 Uppdrag, vision och mål

Energimarknadsinspektionens (Ei:s) uppdrag är att arbeta för väl fungerande energimarknader. Vi har tillsyn över och utvecklar spelreglerna på el-, fjärrvärme- och naturgasmarknaderna. Vi arbetar för att stärka kundernas ställning och trygga samhällets behov av fungerande energidistribution och handel.

Vi ska inom vårt verksamhetsområde bidra till att de energipolitiska mål som riksdagen har godkänt uppnås.

En av våra huvudsakliga uppgifter är att säkerställa att marknadernas aktörer följer lagar och regler inom energimarknadsområdet. De lagar som främst avses är ellagen (1997:857), naturgaslagen (2005:403), fjärrvärmelagen (2008:263), lagen (2013:385) om ingripande mot marknadsmissbruk vid handel med grossistenergiprodukter samt tillhörande förordningar och föreskrifter. Vidare har vi tillsyn över ett stort antal EU-förordningar, främst Europaparlamentets och Rådets Förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el (elmarknadsförordningen) och naturgasförordningen (2006:1043) inom vårt område. Ei ansvarar även för tillståndsprövningen enligt ellagen, naturgaslagen och lagen om vissa rörledningar.

Ei har också till uppgift att följa och analysera utvecklingen på el-, naturgas- och fjärrvärmemarknaderna samt lämna förslag till ändringar i regelverk eller till andra åtgärder för att främja marknadernas funktion. Vår uppgift är även att för Sveriges räkning bidra till utvecklingen av regelverk inom Norden och EU för att skapa likvärdiga förutsättningar på el- och naturgasmarknaderna och undanröja hinder för en gränsöverskridande handel med el och naturgas. Vi samarbetar med europeiska energitillsynsmyndigheter och med byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter när vi prövar metoder och villkor och för att åstadkomma en effektiv övervakning av grossistmarknaderna för el och naturgas inom Norden och EU. Vi utbyter också erfarenhet och kunskap inom myndighetens ansvarsområde med energitillsynsmyndigheter inom och utanför EU.

Vidare har vi i uppdrag att främja efterfrågefleksibilitet på elmarknaden och att verka för energieffektivitet och effektiv konkurrens på elmarknaden och naturgasmarknaden.

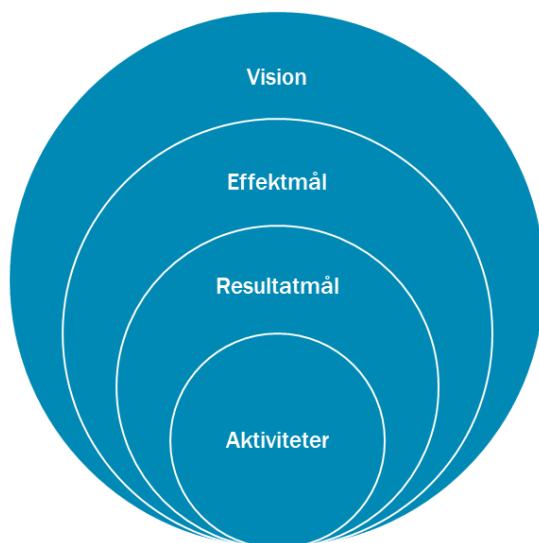
Slutligen har vi till uppgift att sprida kunskap till konsumenter i syfte att öka deras medvetenhet och aktivitet på marknaderna. Genom information om hur el-,

naturgas- och fjärrvärmemarknaderna fungerar, vilket regelverk som gäller samt vilka möjligheter och rättigheter kunderna har, bidrar vi till medvetna och mer aktiva kunder.

1.1 Ei:s målkedja

För att belysa hur Ei arbetar med målstyrning har följande målkedja tagits fram.

Figur 1 Ei:s målkedja

Målkedjan är ett hjälpmedel för att få en tydlig struktur att arbeta efter i alla delar av Ei:s verksamhet. Genom att strukturera arbetet på det här sättet skapas en röd tråd som binder ihop Ei:s hela arbete från visionen ner till aktiviteterna. Målkedjan bidrar även till att vi har en samsyn om vårt uppdrag och säkerställer att resultatet leder till att vi uppfyller våra mål.

I detta dokument presenteras det som är gemensamt för Ei samt vissa aktiviteter som Ei speciellt valt att prioritera för verksamhetsåret 2022.

1.2 Ei:s vision

Utifrån vår instruktion och vårt regleringsbrev har vi formulerat en vision för verksamheten

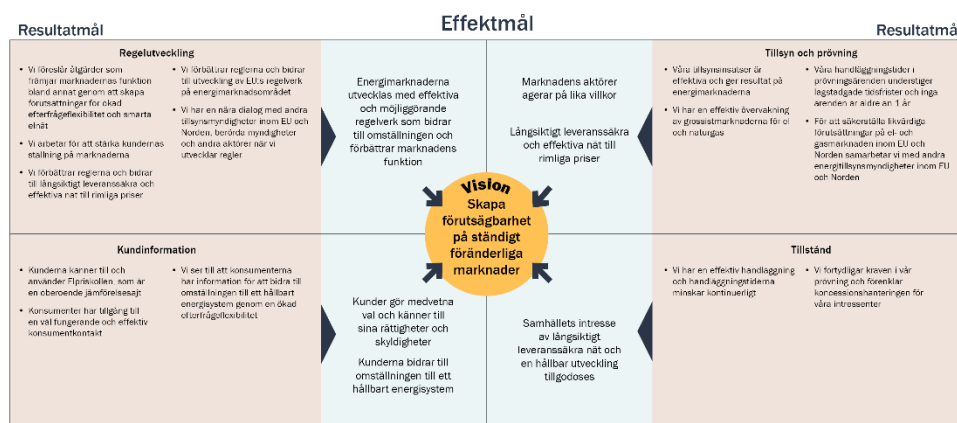
Visionen är att skapa förutsägbarhet på ständigt föränderliga marknader.

Vår största utmaning är att både säkra spelreglerna idag och långsiktigt utveckla marknadernas funktion. Kunder och företag ska veta vad som gäller och känna sig trygga, så att de kan vara aktiva parter på marknaderna.

1.3 Ei:s effekt- och resultatmål

Utöver visionen har Ei effekt- och resultatmål för att kunna styra verksamheten mot uppsatta mål. Effektmålen beskriver de effekter Ei vill uppnå på energimarknaderna och önskvärd effekt kan endast uppnås om resultatmålen uppfylls. För att nå målen planeras och genomförs aktiviteter. Ei har valt att prioritera vissa särskilt utvalda aktiviteter som även de bidrar till att uppfylla målen. Samtliga aktiviteter på en detaljerad nivå för året finns i avdelningarnas verksamhetsplaner.

Figur 2 Ei:s effekt- och resultatmål

1.4 Fyra verksamhetsgrenar

Utifrån vårt uppdrag delar vi in verksamheten i fyra verksamhetsgrenar:

- Tillsyn och prövning
- Tillstånd
- Regelutveckling
- Kundinformation

Med tillsyn avses den verksamhet där vi granskar hur de regelverk som Ei har tillsyn över efterlevs, medan prövning avser sådana aktiviteter i vår verksamhet där vi tar ställning till tvister som ska prövas av Ei eller där vi på ansökan från de aktörer vi har tillsyn över, på förhand beslutar om de metoder och villkor som aktörerna ska följa. Tillståndsgivningen handlar om att pröva ansökningar om tillstånd att få bygga och driva ledningar för el och gas samt bevilja sådana tillstånd, nätkoncessioner (utom för gas där det är regeringen som fattar koncessionsbeslut). Med regelutveckling avses den utredande verksamhet som Ei bedriver i syfte att utveckla marknaderna för el, gas och fjärrvärme. Här ingår också vår samverkan med övriga tillsynsmyndigheter inom EU och Norden i syfte att utveckla regelverken. Den kan t.ex. resultera i att Ei lämnar förslag på nya

regelverk till regeringen eller att Ei utvecklar det europeiska regelverket tillsammans med våra europeiska samarbetsorganisationer. I verksamhetsgrenen kundinformation ingår den del av Ei:s verksamhet som syftar till att informera allmänheten om energimarknaderna, exempelvis besvarar vi frågor från energikunder och driver prisjämförelsesajten Elpriskollen.

Våra verksamhetsgrenar samverkar med varandra. En tillsynsinsats kan resultera i slutsatsen att de aktuella reglerna behöver ändras. Likaså kan ändringar i regelverken kräva efterföljande tillsynsinsatser och behov av information till kunderna.

Fördelningen av resurserna mellan de olika verksamhetsgrenarna varierar över tid. Inom Ei:s tillsyn kan problem eller brister som upptäcks på marknaden t.ex. kräva omedelbara åtgärder och omprioriteringar i tillsynsverksamheten, vilket i sin tur kan påverka Ei:s övriga verksamhet. Prövnings- och tillståndsverksamhetens omfattning styrs av antalet ärenden som kommer in till Ei. Regelutvecklingens andel av Ei:s totala verksamhet är styrd av antalet uppdrag från regeringen, det pågående arbetet på internationell nivå för att skapa likvärdiga förutsättningar för EU:s inre marknader för el och gas samt undanröja hinder för gränsöverskridande handel, föreskriftsarbete inom områden där Ei har delegation och av egeninitierade utredningar. Verksamhetsgrenen kundinformations andel av den totala verksamheten beror främst på antalet frågor från konsumenter som besvaras av Ei och de resurser som krävs för att utveckla och driva Elpriskollen.

En övergripande strategisk prioritering är att merparten av Ei:s resurser ska användas för arbete med tillsyn, prövning och tillstånd, en betydande del av resurserna ska användas till regelutveckling och resten av resurserna ska användas till kundinformation.

2 Utmaningar

Omställningen till ett mer hållbart energisystem i Sverige och Europa och utformningen av framtidens energimarknader fortsätter att vara utmanande för alla aktörer och också för Ei. Klimatförändringarna utgör fortsatt hot mot välbefinnande och trygghet och covid-19-pandemin har fortfarande inte släppt sitt grepp om Sverige och världen.

I juli 2021 presenterade EU kommissionen det så kallade "Fit for 55-paketet" som syftar till att genomföra EU:s skärpta klimatmål för 2030 och som föreslår åtgärder som ska minska EU:s nettoutsläpp med minst 55 procent jämfört med 1990 års nivåer. Det stakar också ut riktningen mot det långsiktiga klimatmålet om klimatneutralitet senast 2050. För svensk del ska Sveriges elproduktion vara 100 procent förnybar år 2040 enligt nuvarande energipolitiska mål. Viktiga åtgärder är att fortsätta utvecklingen av väl fungerande marknader i Europa och koppla samman de europeiska energinäten bättre med varandra, men också dra nytta av ny teknik och ökad digitalisering. En utveckling av energisystemet så att det kan tillgodose framtidens behov av energi på ett kostnadseffektivt sätt är därför en central utmaning för de kommande åren.

Energiomställningen medför utfasning av fossil produktion i Europa som ersätts med variabel elproduktion i Europas elnät och gröna gaser i rörledningarna. Omställningen innebär delvis andra krav på både infrastruktur och energimarknader. Till exempel kommer det ur ett hållbarhetsperspektiv vara nödvändigt att ta tillvara de värden som kan realiseras om synergier mellan olika energibärare kan förverkligas. Exempelvis på detta är synergier mellan el och olika typer av gas eller mellan el och värme. Även efterfrågefleksibilitet och olika energilagringssystem kan leda till en mer effektiv energiomställning. För att befintlig infrastruktur men också produktionsresurser, flexibilitet, energilagring med mera ska kunna nyttjas på ett för samhället effektivt sätt behöver regelverken fortsätta att anpassas och utvecklas.

Under sensomestiden, sommaren och hösten har energipriserna i Europa ökat kraftigt och i Sverige har vi sett stora elprisskillnader mellan norra och södra Sverige. Det beror bland annat på att priset på el i södra Sverige i relativt högre grad påverkas av elpriserna i Europa som i sin tur påverkas relativt mer av priset på gas och kol respektive priset på utsläppsrätter. Hög efterfrågan på gas och olja i delar av Europa men också i Asien och Latinamerika har medfört att priset på el ökat. Efterfrågeökningar kommer delvis av att länder öppnat upp igen efter pandemirelaterade nedstängningar men en del av prisökningarna i Europa har

också påverkats av att rysk gasproduktion inte varit tillgänglig i samma utsträckning som förväntat. Tillsammans efterfråge- och utbudssituationen medfört att systempriset på el i Europa har ökat. Sverige är i hög grad sammanlänkad med länderna kring Östersjön vilket innebär att vi både exporterar och importerar el. Elen flödar typiskt sett från lågpris- till högprisområden och den sammantagna effekten på priset i ett visst område påverkas därför av med vilka områden/länder vi handlar och hur trångt det är i näten. Att södra Sverige får elpriser som påverkas relativt mer av Europa beror främst på begränsad överföringskapacitet mellan de olika elområdena i Sverige som gör att billigare el producerad med vatten och vind i norra Sverige inte kan transporteras söderut. Elområdenas gränser, så kallade snitt, skär genom landet i öst-västlig riktning och är lokaliserade där det finns strukturella flaskhalsar. När överföringskapaciteten inte räcker uppkommer därför prisskillnader mellan områdena i Sverige. Genom att elområdenas gränser återger nätets fysiska begränsningar syftar indelningen till att visa var det finns underskott respektive överskott på el i förhållande till efterfrågan. På så vis skapar indelningen incitament för nya etableringar av produktion där behoven är som störst samtidigt som Svenska kraftnät som innehar en ökande andel för el får tydliga signaler kring var transmissionsnätet behöver förstärkas. Höga elpriser på grund av ökade priser på naturgas och kol respektive utsläppsrätter är självklart utmanande men är också en signal om att energiomställningen i Europa bort från fossila bränslen bör gå ännu snabbare än vad den redan gör.

Elektrifieringen kommer att fortsätta öka både globalt och nationellt och för att digitalisering och ny teknik ska kunna bidra till ökad sysselsättning och att fler kunder blir delaktiga på olika sätt är det viktigt att även elöverföringsförmågan inom Sverige och mellan Sverige och andra länder fortsätter förbättras. Självklart med bibehållen eller förbättrad leveranssäkerhet med få elavbrott och hög elkvalitet. Ibland är inte efterfrågan och utbud på elnätetskapacitet helt i fas med varandra och för att kunna hantera det gap som då uppstår finns det ett stort behov av investeringar i elnäten men även av nya smarta lösningar, både tekniska och i form av nya tjänster. Detta innebär att frågor kopplade till hur flexibilitet, energilager och lokal energiproduktion kan bidra till att lösa framtida nät kapacitetsutmaningar kommer att fortsätta att vara viktigt framöver. Det innebär också att regleringen av elnätsföretag kan behöva anpassas och utvecklas vidare.

I EU-domstolens dom i mål C-718/18 slår domstolen fast att Tyskland inte införlivat delar av el- och gasmarknadsdirektiven i det tredje paketet på ett riktigt sätt, bland annat gällande frågan om tillsynsmyndigheternas oberoende. Domen kommer att få konsekvenser även för Sverige och svenska förhållanden. Vilka och hur omfattande dessa konsekvenser är måste analyseras.

Andra anpassningar följer av att Sverige ska implementera Ren energipaketet som beslutades 2019 och som innehåller ett stort antal nya gemensamma regler för bland annat elnätsföretag och slutkundsmarknaden. Paketet syftar till att skapa likvärdiga villkor på energimarknaderna och ge europeiska energikunder säker, hållbar, konkurrenskraftig och prisvärd energi. För Ei:s del innebär energiomställningen och de nya regelverken fortsatta krav på utredning och komplext analysarbete, fler och mer komplicerade tillståndsärenden, översyn av befintliga regelverk och i det längre perspektivet ökat tillsynsansvar och en mer aktiv och strukturerad samverkan med övriga energitillsynsmyndigheter inom EU. Både det nya elmarknadsdirektivet och den nya elmarknadsförordningen innebär väsentligt utökade och nya arbetsuppgifter för Ei. Utöver det fortsätter Ei i samarbete med övriga energitillsynsmyndigheter i Norden och EU prövningen av de olika villkor och metoder som följer av tidigare beslutade EU-förordningar.

När det gäller koncessionsärenden har utbyggnaden av förnybar elproduktion och omställningen av industrin en direkt påverkan på Ei:s tillståndsgivning i form av fler och mer omfattande tillståndsansökningar. Ei lanserade i början av 2021 en helt digital ansökningsplattform för koncessionshanteringen där företagen kan skicka in sin koncessionsansökan och sedan följa Ei:s ärendehandläggning.

Ansökningsplattformen skapar en större transparens och förutsägbarhet om handläggningstiden, vilket underlättar för nätföretagens planering. Den möjliggör också att ytterligare tydliggöra vilka krav Ei ställer på en ansökan, vilket minskar risken att nätföretagen missar att ta med någon relevant del i ansökan. Detta förenklar handläggningen hos Ei och reducerar antalet tidsödande kompletteringar, vilket förväntas spara resurser för nätföretagen och korta den totala tiden för en koncessionsansökan. Ei har också under 2021 fått ett regeringsuppdrag att utveckla arbetssätt och parallella processer för kortare ledtider för elnätsutbyggnad¹ tillsammans med Lantmäteriet och länsstyrelserna. Uppdraget innebär att utveckla och testa nya arbetssätt för hantering av de tillstånd och rättigheter som krävs för att bygga ut eller förstärka det svenska elnätet.

Andra pågående regeringsuppdrag som kopplar till de utmaningar som finns är "Strategiskt och operativt arbete med smarta elnät" som exempelvis inkluderar arbete med flexibilitet både nationellt och internationellt.

Ett annat regeringsuppdrag är "Översyn om undantagen av kravet på nätkoncession enligt ellagen". Uppdraget är komplicerat eftersom vi har bestämmelser i Sverige som prima facie skiljer sig helt från den bestämmelsen i EU-direktivet som ska genomföras. Det kommer att genomföras en grundlig analys av både den svenska rätten och EU-rätten samt en studie av hur andra

¹ [Elnätsutbyggnad ska effektiviseras – Regeringen.se](https://www.regeringen.se/491010/1641111)

länder inom EU genomfört artikeln i fråga för att hitta en lösning som är fungerar för Sverige.

Under första halvåret ska Ei enligt regeringsuppdrag utvärdera effekten på de anvisade elpriserna av de åtgärder som införts på området i ellagen med ikraftträdande den 1 april 2017. Det handlar bland annat om elhandelsföretagens utökade informationsskyldigheter till kunder med anvisat elavtal.

Ren energipaketet innehåller också nya kundrelaterade bestämmelser som innebär nya uppgifter för Ei. Många av de bestämmelser i ellagen som tidigare endast gällt konsumenter kommer nu att omfatta fler kundgrupper, t.ex. mindre företag. Förändringarna förbättrar samtliga kunders rätt till information i avtal och i samband med fakturering från elhandlare och nätföretag. Genom det nya regelverket stärks kundernas ställning och kunderna får möjlighet att med hjälp av mer information öka sin aktivitet på marknaden och fatta beslut utifrån ekonomiska eller samhällsnyttiga överväganden. Eftersom kundbegreppet utökas och det införs nya kundbestämmelser kommer Ei:s tillsynsområde att bli mer omfattande, och fler kunder kan kontakta Ei med klagomål och anmälningar. Därutöver kommer Ei att bedriva tillsyn mot nya aktörer på elmarknaden; aggregatorer, medborgarenergigemenskaper och förnybar-energigemenskaper. Ytterligare nya ansvarsområde är att Ei årligen ska rapportera om utveckling av avtal med dynamiska priser och utöva tillsyn över brytavgifter.

Ei har en gedigen kunskap om energiregelverken i Sverige och EU och ett välutvecklat samarbete med övriga energitillsynsmyndigheter i Norden och EU. Vi har även verktyg för att säkerställa att regelverken följs. Vi har goda förutsättningar att fortsätta föreslå hur regelverken bör utvecklas för framtiden. Däremot innebär nya uppgifter och framtidsutmaningarna på energiområdet att vi behöver stärka vår kompetens, utveckla våra arbetssätt och vår verksamhet ytterligare när vårt verksamhetsområde blir alltmer komplext.

3 Tillsyn och prövning

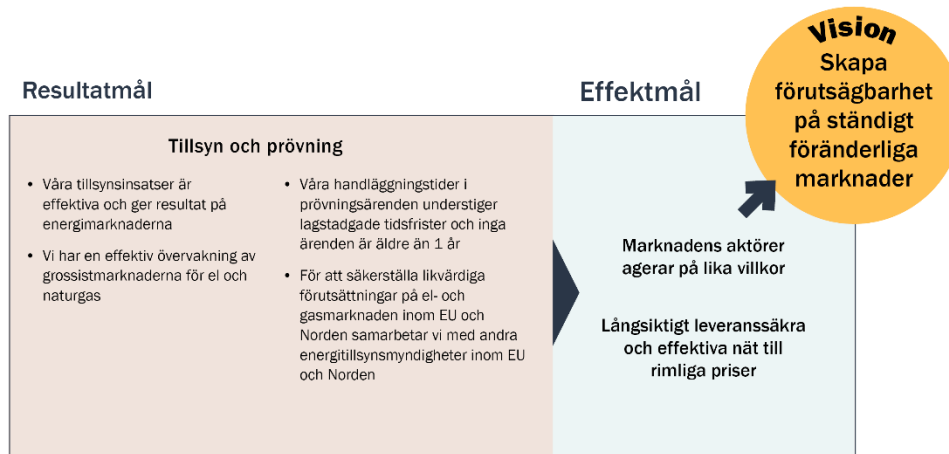
Ei:s tillsynsområde är brett och omfattande. Tillsynen kan delas in i planlagd och indikationsstyrd tillsyn. En grundläggande princip för prioritering av de planlagda insatserna är att de planeras periodiskt så att tillsyn över tid sker över stora delar av regelverket. I prioriteringarna ingår även att ha kapacitet för att göra insatser när Ei får indikationer på att reglerna inte följs. För att uppnå resurseffektivitet strävar Ei efter att samla ihop indikationer till större samlade insatser på ett regelområde. Resultat av förstudier, indikationer och tidigare genomförda tillsynsinsatser kommer också att styra omfattningen på framtida tillsynsinsatser. Slutligen kommer också tillsyn av nya regler att prioriteras för att säkerställa att de efterlevs.

Prövningen består bland annat av att Ei handlägger anslutningsärenden, där sökande får sin anslutningsavgift till elnätet prövad av Ei. Vi kommer att fokusera på att avgöra komplexa ärenden och effektivisera processen för hantering av anslutningsärenden.

På vissa områden är Ei skyldig att pröva ansökningar och fatta beslut inom vissa tidsramar. Beslut inom dessa områden är därför alltid prioriterade. Detta gäller Ei:s beslut avseende intäktsramar för el- och gasnätsföretag, tillsyn efter anmälan enligt el- och naturgaslagen, skyldigheten att pröva ansökningar av metoder och villkor på ansökan av transmissionsnätsföretag och nominerade elmarknadsoperatörer som följer av EU-regelverk, skyldighet att delta i arbetet inom byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter, inom viss tid fatta vissa beslut enligt el- och naturgaslagen samt yttranden och andra beslut relaterade till domstolsprövning.

3.1 Mål för området tillsyn och prövning

Figur 3 Resultat- och effektmål för området tillsyn och prövning

Särskilt utvalda tillsyns- och prövningsaktiviteter för 2022

De aktiviteter som Ei kommer att prioritera för verksamhetsåret 2022 är följande.

- Genomföra tillsyn
 - av elnätsföretagens regelefterlevnad gällande bland annat mätning, leverans- och spänningskvalitet, nätkoder, hinder för efterfrågefleksibilitet mm
 - för att motverka oschyssta affärsmetoder på elhandelsmarknaden inklusive aktivt arbete för utökad samverkan mellan myndigheter på området
 - av företagsavtal på Elpriskollen
 - på grossistmarknaden för el i syfte att säkerställa korrekt information och upptäcka respektive utreda ärenden om misstänkt insiderhandel eller otillbörlig marknadspåverkan.
- Utveckla en ny plattform för elnäts-, gasnäts- och fjärrvärmeföretagens inrapportering av uppgifter där fokus är att förenkla för företagen att lämna in de uppgifter som behövs för tillsynen.
- Genomföra de nya uppgifter som följer av beslutade rättsakter inom ramen för lagstiftningspaketet Ren Energi för alla i Europa och uppgifter enlighet med beslutade EU:s förordningar.
- Informera intressenter om Ei:s tillsyn och prövning i syfte att skapa förståelse för och ökad regelefterlevnad.

4 Tillstånd

Ei ger tillstånd att bedriva elnätsverksamhet (koncession). Antalet stora och komplexa ansökningar om nätkoncession för linje har ökat under senare år bland annat med anledning av en ut- och ombyggnad av det svenska elnätet och på grund av anslutning av mer förnybar elproduktion från exempelvis vindkraft.

Jämfört med för några år sedan har handläggningstiden av koncessionsansökningar halverats. Under kommande år fortsätter vi att effektivisera arbetet samtidigt som vi även fokuserar på att förbättra beslutsunderlaget och utökar vår egen kompetens. Parallellt med att handläggningstiderna har reducerats har Ei även sedan några år höjt kompetensen inom miljöområdet. Samtidigt har vi förtydligat vilket underlag sökanden ska komma in med. Det har fått till följd att vi får ett betydligt bättre beslutsunderlag. Vi har ett pågående arbete för att åstadkomma en liknande kvalitetshöjning och ett motsvarande förtydligande vad gäller det tekniska och ekonomiska bedömningsunderlaget i koncessionsansökningarna. Syftet är att åstadkomma ett mer komplett beslutsunderlag som underlättar våra möjligheter att väga olika samhällsintressen mot varandra i koncessionsprövningen. Det kommer på sikt att leda till en bättre och mer effektiv prövning.

4.1 Mål för området tillstånd

Figur 4 Resultat- och effektmål för området tillstånd

Särskilt utvalda tillståndsaktiviteter för 2022

De aktiviteter som Ei kommer att prioritera för verksamhetsåret 2022 är följande.

- Handlägga fler ansökningar om ny koncession 2022 jämfört med 2021.
- Avsluta majoriteten av alla ärenden om förlängning av nätkoncession.
- Skapa förutsägbarhet och effektivitet genom att kommunicera tydliga krav i prövningen.
- Öka den externa samverkan för att skapa förståelse och samsyn kring tillståndsprocessen.
- Inleda arbetet med att utveckla arbetssätt, testa och implementera åtgärder som väsentligt kortar ledtiderna för elnätsutbyggnaden, i samråd med relevanta myndigheter och aktörer.

5 Regelutveckling

Ei arbetar med regelutveckling både på nationell och internationell nivå. Den nationella regelutvecklingen initieras oftast av regeringen i form av regeringsuppdrag (regleringsbrev, särskilda beslut och uppdrag i myndighetsinstruktionen), men Ei genomför även egeninitierade utredningar och aktiviteter inom myndighetens ansvarsområde. Uppdragen från regeringen syftar vanligen till att undersöka eller kartlägga sakförhållanden och lämna förslag till ändringar i regelverk eller marknadernas funktionssätt.

Ei tar även initiativ till egna utredningar. Den egeninitierade regelutvecklingen kan genomföras i olika former, såsom utredningar som exempelvis resulterar i rapporter, lagförslag eller ändrade föreskrifter och allmänna råd eller deltagande i internationellt samarbete med övriga tillsynsmyndigheter.

Uppdrag från regeringen prioriteras framför egeninitierade utredningar eller aktiviteter. Det finns dock ett ökat behov av att prioritera egeninitierade utredningar med anledning av det förändringstryck som nu finns på energimarknaden. Ei har under de senaste åren lämnat ett antal lagförslag till regeringen. För att få ett effektivt regelverk finns ett behov av att även ta fram regler inom de områden där Ei får besluta om föreskrifter.

5.1 Mål för området regelutveckling

Figur 5 Resultat- och effektmål för området regelutveckling

Särskilt utvalda regelutvecklingsaktiviteter för 2022

De aktiviteter som Ei kommer att prioritera för verksamhetsåret 2022 är följande.

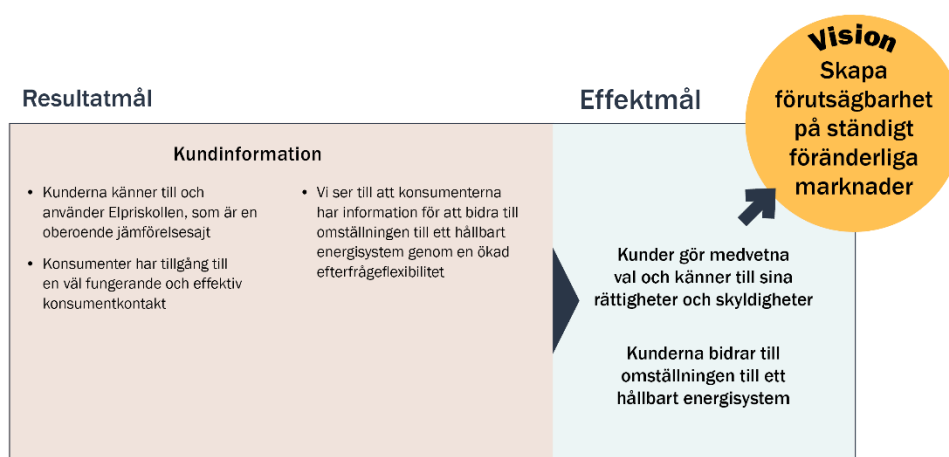
- Regeringsuppdrag
 - om strategiskt och operativt arbete kopplat till marknadsdesign och efterfrågefleksibilitet i nationell som internationell kontext. I detta ingår exempelvis arbete med EFFEKTdialogen, Power System Flexibility Campaign och ISGANs grupp Creating Flexibility Markets
 - översyn om undantagen av kravet på nätkoncession enligt ellagen
 - om utvärdering av effekten på de anvisade elpriserna av de åtgärder som införts på området i ellagen med ikraftträdande den 1 april 2017. I uppdraget ingår att ta fram förslag på förordningsnivå om prisreglering
- Möjliggöra mer korrekta prissignaler och ett mer effektivt nätutnyttjande genom att ta fram föreskrifter om hur överföringstariffer bör vara utformade.
- Fortsätta arbetet med åtgärder mot oschyssta affärsmetoder på elhandelsmarknaden i syfte att stärka kundernas ställning och förbättra marknadens funktion.
- Fortsätta arbetet med de utvecklingsområden för elmarknaden som Ei har identifierat i rapporten Genomförandeplan med tidsplan för att förbättra elmarknadens funktion - Ei R2020:09.
- Fortsätta att arbeta för att stärka och skapa likvärdiga villkor på den nordiska och europeiska el- och gasmarknaden genom att bl.a. analysera Europeiska kommissionens kommande förslag till omarbetat EU-regelverk för gasmarknaden, säkerställa gemensam tolkning av beslutade EU-regelverk samt utveckla gemensamma regelverk.
- Bidra till genomförandet av ren energipaketet på den svenska elmarknaden genom att ta fram föreskrifter.
- Följa utvecklingen av och analysera nya och reviderade nätföreskrifter och kommissionsriktlinjer.
- Analys av hur regulatoriska sandlådor eller växthus skulle kunna implementeras i Sverige och eventuellt framtagande av färdplan.
- Fortsätta utveckla regleringen av elnätsföretagens intäktsramar på kort och lång sikt, inklusive incitamenten för smarta elnät och kvalitet.

6 Kundinformation

Ei har i uppdrag att verka för att stärka kundernas ställning och möjliggöra aktiva val genom lättillgänglig och tillförlitlig information. Utifrån kunskap om elmarknaden är enskilda konsumenter ofta i ett underläge gentemot aktörer på energimarknaderna och är därför en prioriterad målgrupp för Ei. Inom detta område har vi därför valt att fokusera vårt arbete på prisjämförelsesajten Elpriskollen och funktionen Konsumentkontakt. Elpriskollen är vår webbplats där elkonsumenter och företag med en förväntad årsförbrukning under 100 000 kWh kan jämföra priser och elavtal. Konsumentkontakt är en särskild funktion som har till uppgift att svara på frågor från kunder. Utifrån de frågor och klagomål som inkommer utvecklar vi både de kanaler där vi förmedlar information och vår kommunikation om regelverken och de förutsättningar som gäller för kunderna på energimarknaderna. Genom att dela med oss av våra erfarenheter i myndighetskontakter och branschdialog bidrar vi också till att kundinformationen stärks via andra kanaler än våra egna. Att kunderna är aktiva på energimarknaden är viktigt för energiomställningen. Under 2022 kommer vi därför särskilt att undersöka metoder för kunddialog för att få ett tydligare kundperspektiv i policy- och regelutveckling.

6.1 Mål för område kundinformation

Figur 6 Resultat- och effektmål för område kundinformation

Särskilt utvalda kundinformationsaktiviteter för 2022

De aktiviteter som Ei kommer att prioritera för verksamhetsåret 2022 är följande.

Genomförande av EFFEKTdialogen (ett forum om EfterfrågeFlexibilitet och Elnätens KapacitetbrisT) för att främja dialogen mellan Ei, aggregatorer, nätföretag, regioner och kommuner, och operatörer för olika marknadsplattformar.

- Genomföra pilotprojekt för metoder för kunddialogen i syfte att få ett tydligare kundperspektiv i policy- och regelutveckling.
- Genomföra informationsinsatser för att öka kännedomen om Elpriskollen hos kunder med en förväntad årsförbrukning under 100 000 kWh.
- Arbeta för att framtidssäkra Elpriskollen i syfte att få jämförelseverktyget mer flexibelt i relation till marknadens utveckling och kundernas behov av enkel och tillförlitlig information.

7 Intern verksamhetsstyrning

Som statlig myndighet arbetar Ei i medborgarnas tjänst. Verksamheten utgår från statsförvaltningens grundläggande värden: demokrati, rättssäkerhet och effektivitet.

Enligt myndighetsförordningen ska varje myndighetsledning se till att verksamheten bedrivs effektivt och enligt gällande rätt, redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt utvecklas fortlöpande. Myndigheten ska också hushålla väl med statens medel. Det handlar om att ständigt utveckla vårt arbetssätt (produktivitet) och att göra rätt saker i förhållande till resursanvändningen.

De senaste åren har allt fler arbetsuppgifter tillkommit, framför allt relaterat till utvecklingen på energimarknaderna och inom det europeiska samarbetet. Det innebär att vi organisatorisk också har ökat i antalet medarbetare som idag uppgår till cirka 170 personer.

7.1 Tillitsbaserad styrning och ledarskap

För att kunna möta ett alltmer komplext uppdrag arbetar Ei tillitsbaserat där vi utgår från att alla vill och kan prestera. Vi tar avstamp i Tillitsdelegationens tre hörnstenar: kultur, styrning och organisation.

Vår chefsutveckling är baserat på Tillitsdelegationens rekommendationer och vårt värdegrundsarbete har en direkt koppling till god förvaltningskultur och en effektiv och rättssäker statsförvaltning. Genom ett värdegrundsbaserat ledarskap som bygger på tillit till varandra ger vi också förutsättningar för våra medarbetare att växa och ta ansvar. Ett aktivt arbete med värdegrunden är nyckeln till det ledarskap och medskapande medarbetarskap som vi strävar efter.

Syftet med Ei:s värdeord är att de ska leda till en samsyn för vad vi står för och hur vi agerar i olika situationer.

Integritet. Vårt uppdrag är givet av regeringen och ska tillämpas opartiskt. Vi visar integritet genom självständighet i vår myndighetsutövning. Internt är vi tydliga med vad vi står för och har en kontinuerlig dialog om hur vi har ett aktivt och ansvarigt förhållningssätt i vårt arbete.

Öppenhet. Vi är tydliga och transparenta med vad vi gör och varför. Internt har vi ett öppet arbetsklimat där allas bidrag är viktiga. Vi har dialog med externa

intressenter där vi lyssnar och läser av speciella eller nya omständigheter på marknaden.

Kvalitet. Alla egenskaper i vår verksamhet som ger oss en förmåga att uppfylla vårt uppdrag på ett fullödigt sätt och nå uppsatta mål. Vi arbetar med ständiga förbättringar och vår strävan tar sin utgångspunkt i en balans mellan kvalitet, effektivitet och rättssäkerhet.

Avdelningarna fortsätter arbeta med att utveckla rutiner, processer och arbetssätt för att tillgodose kravet på god intern styrning och kontroll föra att kunna utföra en rättssäker myndighetsutövning.

Det interna engagemanget är högt och förbättringsviljan är stor vilket ger goda förutsättningar för att lyckas.

7.2 Agila projekt med tillitsbaserat ledarskap och medskapande medarbetarskap

Mycket av arbetet på Ei bedrivs i projektform, såsom regeringsuppdrag, egeninitierade utredningar, tillsyn, föreskriftsarbete och internt utvecklingsarbete. Energiomställningen gör att Ei:s arbetsuppgifter blir allt mer komplexa, vilket i sin tur ställer högre krav på våra arbetssätt i och kring projekten.

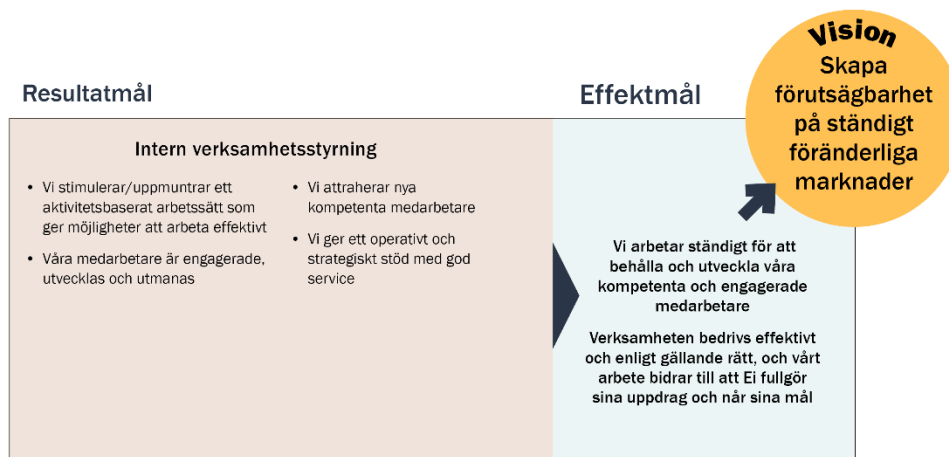
Under 2022 kommer vi att utforska flera agila metoder i projekten för att kunna anpassa oss till förändrade omständigheter under arbetets gång. Ett särskilt fokus i vårt interna utvecklingsarbete kommer också att vara att utveckla det tillitsbaserade ledarskapet och det medskapande medarbetarskapet i och kring våra projekt.

7.3 Attraktiv arbetsgivare

I syfte att kunna rekrytera, utveckla och behålla rätt kompetens vill Ei fortsätta att aktivt arbeta för att vara och uppfattas som en attraktiv arbetsgivare. I det pågående interna projektet attraktiv arbetsgivare finns en rad aktiviteter som ska genomföras under året. För 2022 kommer tyngdpunkten i projektet att ligga på tillitsbaserat förhållningssätt och kollektiv förmåga. Vi fortsätter också vid behov att utveckla den externa kommunikationen.

7.4 Mål för intern verksamhetsstyrning

Figur 7 Resultat- och effektmål för intern verksamhetsstyrning

Särskilt utvalda interna aktiviteter för 2022

Den aktivitet som Ei kommer att prioritera för verksamhetsåret 2022 är följande.

Fortsätta att utveckla arbetsgivarerbjudandet och i det sammanhanget även den interna och externa kommunikationen.

- Fortsätta att utveckla arbetssätt som främjar det medskapande och tillitsbaserade förhållningssättet.
- Tillsammans med Partsrådet fortsätta att utveckla principen om Ei som en lärande organisation genom att införa ett gemensamt arbetssätt för effektiva samarbeten och därigenom vår kollektiva förmåga.
- Fortsätta att utveckla den interna projektprojektprocessen i syfte att vi ska använda agila metoder och ett tillitsbaserat ledarskap och medskapande medarbetarskap i praktiken i våra projekt.
- Översyn av rutiner, system, uppföljning som följer av Ei:s riktlinje för informationssäkerhet och gällande föreskrifter på området.

